

Sodra – ką reikia žinoti pradedančiam verslininkui

„Sodra“
2024

„Sodra“ – įstaiga, kuri atsakinga už socialinį draudimą

Socialinis draudimas – tai socialinio draudimo rūšių visuma, kuri kompensuoja asmens tam tikromis gyvenimo situacijomis prarastas pajamas, pvz., susirgus, patyrus traumą, gimus vaikui, praradus darbą, tapus neįgaliu, pasenus

Socialinio draudimo principai:
visuotinumai ir solidarumas

KAIP VEIKIA SOCIALINIS DRAUDIMAS?

Legalus darbas – koks jis?

Samdomas

Pagal darbo ar
autorinę sutartį

Valstybės ar
statutinė tarnyba

Socialinio draudimo įmokas moka darbdavys

Savarankiškas

Pagal verslo liudijimą

Individuali veikla

Socialinio draudimo įmokas moka pats asmuo

Verslo liudijimas ir individuali veikla pagal pažymą

Įmokos

„Kiek „kainuoja“ savarankiška veikla?

	Verslo liudijimas	Individuali veikla pagal pažymą
Apmokestinamosios pajamos	MMA*	(Deklaruotos pajamos - veiklos sąnaudos) x 90 proc.
GPM*	Fiksuoto dydžio, nustatytas savivaldybės	5 proc. nuo deklaruotų pajamų, atėmus veiklos sąnaudas
VSD*	8,72 proc. (arba 11,72proc.) nuo MMA pensijai	12,52 proc. (arba 15,52proc.) nuo apmokestinamųjų pajamų pensijai, ligai, motinystei
PSD*	6,98 proc. nuo MMA	6,98 proc. nuo apmokestinamųjų pajamų
Ką uždirbau?	Visos pajamos, kurios liko sumokėjus mokesčius ir įmokas	

https://www.sodra.lt/lt/skaiciuokles/individualios_veiklos_skaiciuokle

*MMA – minimalus mėnesinis atlyginimas

*GPM – gyventojų pajamų mokestis

*VSD – valstybinis socialinis draudimas

*PSD – privalomasis sveikatos draudimas

Kiek „kainuoja“ samdomo darbo vieta?

Darbo užmokestis „ant popieriaus“	924 Eur MMA nuo 2024-01-01	2183,60 Eur Vidutinės pajamos 2024 m. II ketv.
Pritaikytas NPD*	747 Eur	122,51 Eur
GPM* 20 proc.	- 35,40 Eur	- 412,22 Eur
VSD* įmokos pensijai, ligai, motinystei 12,52 proc.	- 115,68 Eur	- 273,39 Eur
PSD* įmokos 6,98 proc.	- 64,50 Eur	- 152,42 Eur
Išmokamas darbo užmokestis	708,42 Eur	1345,57 Eur
Darbdavio VSD* įmokos nedarbui, nelaimingiams atsitikimams 1,77 proc.	-16,35 Eur	-38,65 Eur
Darbo vietos kaina	940,35 Eur	2222,25 Eur

https://www.sodra.lt/lt/skaiciuokles/darbo_vietos_skaiciuokle

<https://www.vmi.lt/evmi/menesinio-neapmokestinamojo-pajamu-dydzio-skaiciuokle>

*GPM – gyventojų pajamų mokestis

*NPD – neapmokestinamasis pajamų dydis

*VSD – valstybinis socialinis draudimas

*PSD – privalomasis sveikatos draudimas

Kas yra PSD ir kam to reikia?

- ▶▶ Privalomas visiems
- ▶▶ Leidžia gydytis nemokamai
- ▶▶ Dalį žmonių draudžia valstybė
- ▶▶ Už daugelį įmokas perveda darbdavys
- ▶▶ Dirbantieji individualiai moka savarankiškai

Kas yra VSD ir kam to reikia?

VSD – valstybinis socialinis draudimas. Šias įmokas moka gyventojai, kurie gauna darbo ar savarankiškos veiklos pajamų. Įmokų suma priklauso nuo pajamų. Tai yra draudimo paslauga, skirta iš dalies kompensuoti prarastas pajamas, kurių asmuo negauna dėl savo ligos, traumos, prižiūradamas kūdikį, sulaukęs senatvės ir pan.

Verslo liudijimų turėtojai moka tik pensijų socialinio draudimo įmokas.
Individualią veiklą pagal pažymą vykdančys gyventojai moka ligos, motinystės ir pensijų socialinio draudimo įmokas.

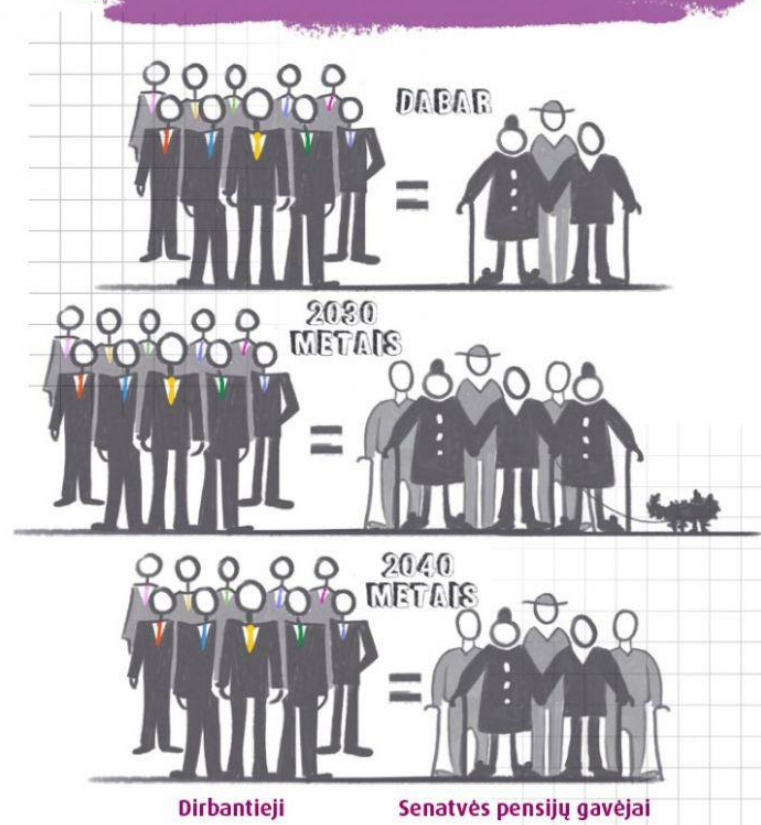
Svarbu!

Jei tai pirmoji Jūsų savarankiška veikla, vienerius metus nuo jos pradžios VSD įmokų galite nemokėti.

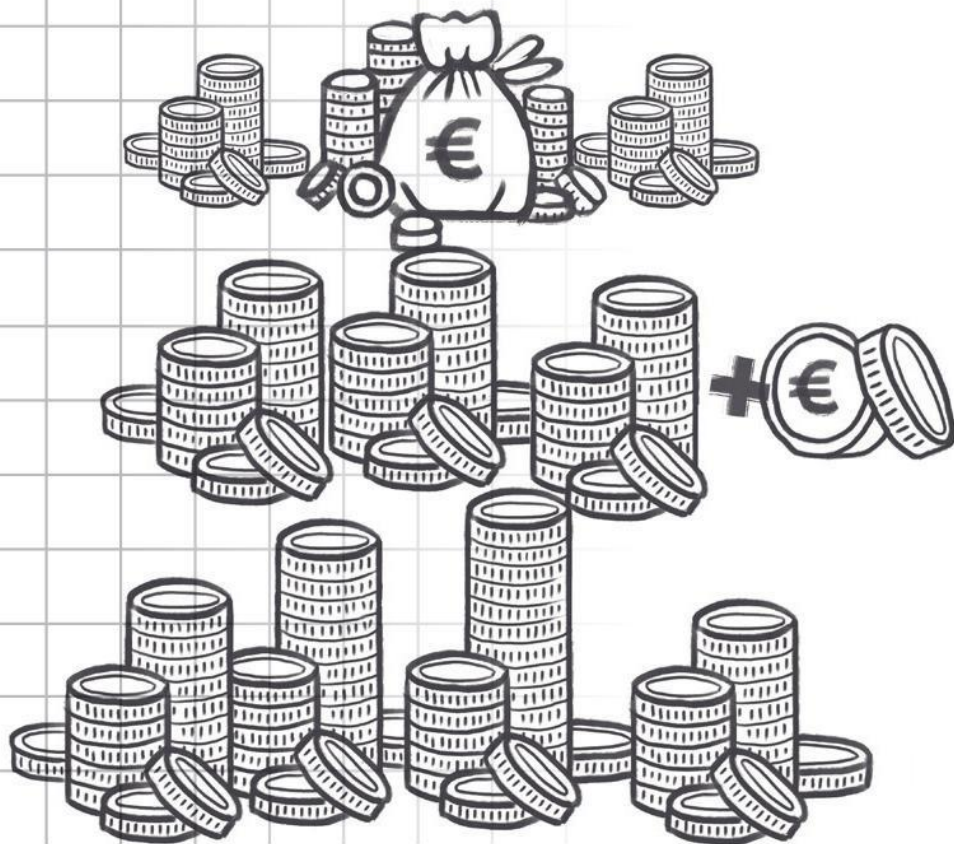
Tačiau, nemokant VSD įmokų stažas išmokoms nesikaups.

DEMOGRAFINĖS SITUACIJOS POKYČIAI

Remiantis Lietuvos banko duomenimis, 10 šiandien dirbančių žmonių užtikrina senatvės pensijas 3 senjorams. Tai reiškia, kad šių dirbančiųjų mokamos įmokos senatvės pensijai, išmokamos tiems, kam priklauso gauti senatvės pensiją. Prognozuojama, kad jau 2030–2040 m. dešimčiai dirbančiųjų teks užtikrinti senatvės pensijas 5 ar net 6 senjorams.

KAS TOS PENSIJŲ PAKOPOS?

III PAKOPA

Savanoriškas kaupimas
gyventojų lėšomis

II PAKOPA

Kaupimas gyventojų lėšomis su
paskata iš valstybės biudžeto

I PAKOPA

„Sodros“ mokama senatvės
pensija (einamojo finansavimo
pensijų sistema)

II pakopos pensijų kaupimas

Sutartį galima pasirašyti savarankiškai su pasirinkta pensijų kaupimo bendrove.

Kiekvienų metų sausio 2 d. **dirbantieji iki 40 metų** yra įtraukiami į pensijų kaupimo sistemą su galimybe atsisakyti iki einamųjų metų birželio 30 d.

Pasiūlymas kaupti kartojamas kas 3 metus iki asmeniui sukaks 40 metų. „Sodra“ informuoja asmenis apie įtraukimą per asmeninę gyventojų paskyrą ir registruotu laišku.

Pensijų įmokos už įtrauktus į pensijų kaupimą asmenis pradedamos skaičiuoti nuo įtraukimo į pensijų kaupimą metų liepos 1 dienos. Galimybė naudotis 12 mėn. trukmės kaupimo „atostogomis“.

Įmokų tarifai: 3 proc. nuo dalyvio pajamų + 1,5 proc. vidutinio darbo užmokesčio valstybės paskata.

Asmenims, 2019 metais neterminuotai sustabdžiusiems pensijų kaupimą, kas 3 metus 3 kartus įmokų pervedimas atnaujinamas automatiškai, su galimybe atsisakyti iki einamųjų metų birželio 30 d.

<https://www.sodra.lt/lt/situacijos/informacija-gyventojams/papildomai-kaupiama-pensija>

<https://www.lb.lt/lt/pensiju-fondai-1>

Verslo liudijimas ir individuali veikla pagal pažymą

Išmokos

Kokias išmokas iš Sodros galiu gauti?

Mokėjau įmokas turėdamas **verslo liudijimą**, todėl galėsiu gauti:

- Pensiją (sulaukus senatvės ar tapus neįgaliu).

Mokėjau įmokas **vykdydamas individualią veiklą pagal pažymą**, todėl galėsiu gauti:

- Ligos išmoką (susirgus, patyrus traumą ar pan.);
- Motinystės, tėvystės, vaiko priežiūros išmokas (susilaukus kūdikio);
- Pensiją (sulaukus senatvės ar tapus neįgaliu).

Kiek stažo reikia turėti norint gauti išmokas iš Sodros?

Senatvės pensijai - ne mažiau kaip 15 metų socialinio pensijų draudimo stažo per gyvenimą.

Ligos išmokai - ne mažesnj, kaip 3 mėn. per paskutinius 12 mėn. arba 6 mėn. per paskutinius 24 mėn. ligos socialinio draudimo stažą.

Motinstės, vaiko priežiūros išmokai - ne mažesnj kaip 12 mėnesių per paskutinius 24 mėnesius motinstės socialinio draudimo stažą.

Tėvystės išmokai - ne trumpesnį kaip 6 mėnesių per paskutinius 24 mėnesius motinstės socialinio draudimo stažą.

Kaip įgyjamas darbo stažas:

- Sumokėjus VSD įmokas nuo MMA įgyjamas 1 mėn. stažo;
- 1 metai darbo stažo įgyjami, kai sumokama VSD įmokų ne mažiau nei nuo 12 MMA per metus;
- Sumokėjus mažiau, įgyjama proporcingai mažesnė dalis stažo.

Įvairios veiklos užtikrina skirtingas socialines garantijas

Socialinės garantijos	Samdomas darbas	Individuali veikla	Verslo liudijimas
Gydymas ir vaistai	+	+	+
Ligos ir slaugos išmokos	+	+	-
Motinystės, tėvystės, vaiko priežiūros išmokos	+	+	-
Nedarbo išmokos	+	-	-
Nelaimingų atsitikimų išmokos	+	-	-
Pensija	+	+	+

VERSLO LIUDIJIMO IR INDIVIDUALIOS VEIKLOS PAGAL PAŽYMĄ PALYGINIMAS

	PSD įmokos		VSD įmokos		Pranešimai ir deklaracijos	
	Tarifas	Gaunamos paslaugos	Tarifas	Gaunamos pensijos ir išmokos	VMI	„Sodrai“
Verslo liudijimas	6,98% * nuo MMA	Kompensuojamos sveikatos priežiūros paslaugos, vaistai, medicininė pagalba ir pan.	8,72% * arba 11,72% nuo MMA	Senatvės pensija Negalios pensija	Metinė pajamų deklaracija GPM311 teikiama už praėjusius metus iki gegužės 1 d.	Nėra
Individuali veikla pagal pažymą	6,98% * nuo 90% apmokestinamųjų pajamų	Kompensuojamos sveikatos priežiūros paslaugos, vaistai, medicininė pagalba ir pan.	12,52% * arba 15,52% nuo 90% apmokestinamųjų pajamų	Senatvės pensija Negalios pensija Ligos išmoka Motinystės, tėvystės, vaiko priežiūros išmoka	Metinė pajamų deklaracija GPM311 teikiama už praėjusius metus iki gegužės 1 d.	Jei VSD įmokos mokėtos už mėnesį, teikiamas SAV pranešimas Jei VSD įmokos nemokėtos už mėnesį, SAV pranešimas neteikiamas

* Įmokos kodas 444

Būkite informuoti

Visa informacija apie Jus gyventojų paskyroje www.sodra.lt/gyventojui.

Užpildykite kontaktus NUSTATYMUOSE ir gaukite Jums aktualią informaciją

Visa informacija apie Jūsų įmonę ar savarankišką veiklą draudėjo paskyroje www.sodra.lt/draudejui.

Užpildykite kontaktus NUSTATYMUOSE ir gaukite Jums aktualią informaciją

Visa informacija apie valstybinį socialinį draudimą:

- www.sodra.lt
- telefonu +370 5 250 0883
- elektroniniu paštu info@sodra.lt
- klientų priimamuosiuose: pagal **išankstinę registraciją** <https://www.sodra.lt/isankstine-klientu-registracija> arba telefonu +370 5 250 0883

Šioje svetainėje naudojami slapukai (angl. cookies). Jeigu sutinkate, prašome, paspauskite mygtuką „Sutinku“ arba naršykite toliau.
Daugiau informacijos [slapukų politikoje](#).

SUTINKU

Paleška

Kontaktai

Facebook

Pensijos ir išmokos

Įmokos

Formos ir šablonai

Skaičiuoklės

Apklausa

PRISIJUNKITE

Informacija GYVENTOJAMS

Noriu užsiregistruoti konsultacijai

Ką daryti, jei netekau darbo?

Susirgau arba slaugau šeimos narį

Privalomasis sveikatos draudimas

Papildomai kaupiama pensija

Informacija ukrainiečiams

VISOS SITUACIJOS

Informacija DRAUDĖJAMS

Skaidriai dirbančiojo ID

Informacija ukrainiečiams

Noriu sumokėti įmokas

VISOS SITUACIJOS

Naujienos

Skaičiuoklės

Sveiki! Esu Meda. Užduokite savo klausimą.

AČIŪ